

Dotaz:

Zajímalo by mne jaký je výklad textu odstavce 2 c) § 71 Zákona o specifických zdravotnických službách ("při poskytování zdravotních služeb, jejichž součástí je lékařské ozáření..."). Je výklad (nepočítaje jiné zákony a vyhlášky) takový, že:

1. Biomedicínský inženýr nemůže vytvářet ozařovací plány v radioterapii?
2. Nezdravotnický pracovník (nemající odbornou způsobilost dle Zákona 96/2004 Sb.) nemůže vytvářet ozařovací plány v radioterapii?
3. Biomedicínský technik nebo biomedicínský inženýr nemůže provádět in vivo dozimetrii?
4. Biomedicínský technik nebo biomedicínský inženýr nemůže provádět zkoušky provozní stálosti?
5. Nezdravotnický pracovník, biomedicínský technik nebo biomedicínský inženýr nemohou doplňovat a kontrolovat ozařovací parametry v ozařovacím plánu a kontrolovat a zapisovat údaje do ozařovací dokumentace?

Odpověď Ivy Horákové:

Jsou to spíš otázky k ústnímu probrání. A nevím, zda odpověď lze oddělit od ostatních zákonů a vyhlášek (jak jsi uvažoval).

Podle mě není ze stávající legislativy (zejm. vyhlášky 55/2011 Sb. o činnostech) zcela zřejmé, zda když má někdo uvedenu nějakou činnost, měl by ji dělat právě on a nikdo jiný. Osobně se domnívám, že jde hlavně o odpovědnost. Kdo má danou činnost uvedenu ve vyhlášce (nebo zákoně), je za ni odpovědný. Udělat ji může i někdo jiný.

Výbor ČSFM se dohodl na odpovědnostech fyzika uvedených v připomínkách ČSFM k vyhlášce, kterou se stanoví pravidla a postupy při lékařském ozáření), umístěné na webu, konkrétně stránka 11 a 12.

http://www.csfm.cz/userfiles/file/Legislativa/Pripominky%20k%20legislative/01-vyhlaska%20lo%20pripominky%20csfm%2017_8_2011-pripominky%20pro%20mz.pdf.

Tam je podle mě obsažena odpověď na Tvoji otázku.

Odpověď Lenky Janečkové:

Ten zákon není úplně jasný. Některé věci je třeba si domyslet. Osobně bych postupovala podle standardů, které jsou ve věstníku MZ č. 9/2011. Najdeš je i na stránkách ČSFM v položce Dokumenty. Tam jsou tabulky, ve kterých najdeš osoby odpovědné za jednotlivé činnosti.

1. Biomedicínský inženýr nemůže vytvářet ozařovací plány v radioterapii?
Plány by dělat mohl, ale zkontrolovat je musí fyzik nebo asistent a ti za ně taky odpovídají.
2. Nezdravotnický pracovník (nemající odbornou způsobilost dle Zákona 96/2004 Sb.) nemůže vytvářet ozařovací plány v radioterapii?
Plány by dělat mohl, ale zkontrolovat je musí fyzik nebo asistent a ti za ně taky odpovídají.

3. Biomedicínský technik nebo biomedicínský inženýr nemůže provádět in vivo dozimetrii?
Za in-vivo dozimetrii odpovídá fyzik nebo radiologický technik.
Není zřejmé, zda in-vivo dozimetrie je poskytování zdravotní služby nebo činnost související s poskytováním zdravotní služby. V tom případě se budu tvářit, že je to činnost související s poskytováním zdravotní služby, a pokud za biomedicínského technika přijme odpovědnost fyzik nebo radiologický technik, tak rutinní činnosti mu klidně přenechám.
4. Biomedicínský technik nebo biomedicínský inženýr nemůže provádět zkoušky provozní stálosti?
Zkoušky nejsou poskytováním zdravotních služeb, ale pozor Biomedicínský technik ani inženýr nevykonávají činnosti související s obsluhou těch částí radiologických zařízení¹⁹⁾, které jsou zdrojem ionizujícího záření, a činnosti vyhrazené osobám se zvláštní odbornou způsobilostí podle právních předpisů upravujících způsob využívání jaderné energie a ionizujícího záření, to je podle Atomového zákona. Viz vyhl. 55/2011 Sb. § 20 a § 28.
5. Nezdravotnický pracovník, biomedicínský technik nebo biomedicínský inženýr nemohou doplňovat a kontrolovat ozařovací parametry v ozařovacím plánu a kontrolovat a zapisovat údaje do ozařovací dokumentace?
Podle standardů by toto asi opravdu dělat neměli. Možná doplňovat a zapisovat, ale rozhodně ne kontrolovat.

Reakce na odpovědi:

Problematiku jsme ještě probrali s naším právníkem a závěr je takový: prakticky veškeré činnosti radiologického fyzika a to včetně plánování radioterapie, ověřování dávky (ozařovačů i na pacientovi), kalibrace a konfigurace ozařovačů, provádění zkoušek provozní stálosti, stanovování metodik a postupů atd. může vykonávat jiný odborný pracovník, tedy nezdravotnický pracovník bez odborné způsobilosti, jen s tím, že pracuje pod odborným dohledem pracovníka s příslušnou kvalifikací (t.j. klinického radiologického fyzika - ten na pracovišti tedy musí být), žádný legislativní dokument to nezakazuje. Vzhledem ke stávajícímu a neustále rostoucímu množství legislativních předpisů popisujících nebo určujících odpovědnosti, kompetence a činnosti radiologických fyziků (Zákon č. 96/2004 Sb., Vyhláška č. 499/2005 Sb. v aktuálním znění, nařízení vlády - Katalog prací, Vyhláška č. 55/2011 Sb., Zákon č. 373/2011 Sb. o specifických zdravotních službách, Vyhláška č. 99/2012 Sb. o požadavcích na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb), mne tento závěr dost překvapil, ale asi se nedá nic dělat.